

M. Augustinavičius
2011-04-29

L.R. Ryšių reguliavimo tarnyba		GAUTA
Data: 2011-04-29		
Nr. 2199		

LIETUVOS KABELINĖS TELEVIZIJOS ASOCIACIJA LITHUANIAN CABLE TELEVISION ASSOCIATION

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos
Direktoriui Tomui Barakauskui

2011-04-29 Nr. 68
i Nr. *B. Darganavičius*
2011-05-02

DĖL ĮSAKIMO "DĖL ŪKIO SUBJEKTO TEO LT, AB, TURINČIO DIDELĘ ĮTAKĄ DIDMENINĖS (FIZINĖS) TINKLO INFRASTRUKTŪROS PRIEIGOS (ĮSKAITANT IŠ DALIES ARBA VISIŠKAI ATSIETĄ PRIEIGĄ) FIKSUOTOJE VIETOJE RINKOJE" PROJEKTO

Lietuvos kabelinės televizijos asociacija (toliau – LKTA), susipažinusi su Įsakymo "Dėl ūkio subjekto TEO LT, AB turinčio didelę įtaką didmeninės (fizinės) tinklo infrastruktūros prieigos (įskaitant iš dalies arba visiškai atsieta prieigą) fiksuotoje vietoje rinkoje" projektu, pritaria RRT siūlomiems pakeitimams, bei papildomai siūlo įvertinti šiuos aspektus:

Papildyti projekto 4.4.3 punktą žodžiais „prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių)“ ir punktą išdėstyti taip: „4.4.3 Prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugų sąnaudų skaičiavimus atlikti atskirai nuo sąnaudų apskaitos sistemoje apskaitomų sąnaudų, vadovaudamasis Sąnaudų apskaitos taisyklėse numatytais priežastingumo, objektyvumo ir skaidrumo principais bei efektyvios veiklos kriterijumi, t. y. skaičiuodamas prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugų sąnaudas TEO LT, AB privalo:“.

Papildyti projekto 4.4.3.1. punktą žodžiais „prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių)“ ir punktą išdėstyti taip: „4.4.3.1. įtraukti tik tas sąnaudas, kurios yra reikalingos prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugų teikimui;“.

Papildyti projekto 4.4.3.3. punktą žodžiais „prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių)“ ir punktą išdėstyti taip: „4.4.3.3. priskirti prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugoms tiek sąnaudų, kiek jų reikia efektyviam šių paslaugų (ir susijusių priemonių) teikimui;“.

Papildyti projekto 4.4.3.4. punktą žodžiais „prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių)“ ir punktą išdėstyti taip: „4.4.3.4. įvertinti ilgalaikes prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugų teikimo sąnaudas;“.

Papildyti projekto 4.4.3.5. punktą žodžiais „prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių)“ ir punktą išdėstyti taip: „4.4.3.5. proporcingai ir objektyviai paskirstyti masto ekonomijos teikiama naudą tiek mažmeninėms elektroninių ryšių paslaugoms, tiek ir prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos

paslaugoms (ir susijusioms priemonėms), kad prieigos prie vietinės šviesolaidinės ryšio linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių), prieigos prie vietinės UTP ir STP linijos (ir susijusių priemonių), prieigos prie šviesolaidinių linijų skaidulos (ir susijusių priemonių) paslaugų savikaina nebūtų didesnė nei atitinkamą mažmeninių elektroninių ryšių paslaugų savikaina, t.y. paskirstant sąnaudas neturi būti sudaromos prielaidos kainų spaudimui atsirasti.“

LKTA taip pat mano, kad Projekte numatyti įpareigojimai dėl prieigos prie RKKS (ir susijusių priemonių) nėra pakankami, siekiant užtikrinti veiksmingą konkurenciją rinkoje, todėl siūlo papildomai nustatyti šiuos įpareigojimus, bei pateikia tokių įpareigojimų būtinumo motyvus:

1. Įpareigoti TEO LT, AB pateikiant neigiamus techninių galimybių tyrimų (toliau – TGT) rezultatus, t.y. atsisakant išnuomoti atitinkamas RKKS atkarpas, nurodyti:
  - a) išsamias minėto atsisakymo priežastis, pagrindžiant jas reikalingais rašytiniais dokumentais, pvz. paklotų kabelių tiriamoje atkarpoje aprašu, kuriame, nurodoma kiek ir kokio diametro kabelių yra įverta į atsisakytas išnuomoti RKKS atkarpas, bei nurodomi TEO LT, AB priklausantys kabeliai ir pateikiamas skaičiavimas pagal Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo ir naudojimo taisyklėse nurodytą metodiką.
  - b) TEO LT, AB patvirtintų plėtros planų rekvizitus, nuomininkų ir TEO LT, AB kabelių esamų tiriamoje atkarpoje kiekį, tipus ir diametrus;
  - c) planuojamų pakloti tiriamoje atkarpoje TEO LT, AB kabelių kiekį, tipus ir diametrus (tik turint tokią informaciją galima spręsti). Taip pat įpareigoti TEO LT, AB nurodyti, kokio diametro kabelį galima įverti prašomu maršrutu, jeigu neįmanoma įverti prašomo diametro kabelio, o nesant galimybės įverti mažesnio diametro arba jei mažesnio diametro kabelis neatitinka Nuomininko poreikių, įpareigoti TEO LT, AB pateikti alternatyvų maršrutą;
  - d) įpareigoti TEO LT, AB sudaryti galimybę Nuomininkui, kartu dalyvaujant ir TEO LT AB atstovui vietoje patikrinti neigiamo TGT rezultato teisingumą ir pagrįstumą.Tokiu būdu būtų išvengta arba iki minimumo sumažintos TEO LT, AB galimybės piktnaudžiauti, nurodant tikrovės neatitinkančią informaciją ir taip išvengiant įpareigojimo suteikti prieigą vykdymo. Taip pat, tai leistų įsitikinti, ar neigiamas TGT rezultatas yra pagrįstas, ar RKKS erdvė rezervuota TEO LT AB reikmėms yra rezervuota pagrįstai, ir (ar) kitų operatorių nutiestos ryšių linijos trukdys įgyvendinti TEO LT, AB naujus projektus, ir (ar) nėra TEO LT, AB nenaudojamų kabelių ir ar TEO LT, AB objektyviai gali būti suinteresuota naujų kabelių tiesimu atitinkama RKKS, ar tik nurodo tai, kaip galima atsisakymo pagrindą suteikti prieigą. Tokių būdu būtų efektyviai užtikrintas skaidrumo ir nediskriminavimo principai numatyti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 18 ir 19 straipsniuose;
2. Įpareigoti TEO LT, AB per RRT nustatytą terminą atlikti TEO LT, AB tinklų inventorizaciją ir įpareigoti TEO LT, AB pašalinti iš RKKS nenaudojamus metalinės vytos poras ir kitus nenaudojamus kabelius, nes pereinant prie naujos kartos tinklų ir naujos technologijos, jie ateityje tikrai nebus reikalingi. Tai ypač svarbu tose RKKS vietose, kur tokie kabeliai trukdo naujų kabelių tiesimui. Pažymėtina, kad dabar skaičiuojant Nuomininko patiesto kabelio nuomos kainą RKKS, į ją TEO LT, AB įtraukia ir sąnaudas už tuščią RKKS erdvę, todėl siekiant užtikrinti skaidrumo ir nediskriminavimo principus būtina: arba pašalinti nenaudojamus TEO LT, AB kabelius arba perskaičiuoti Nuomininkams taikomą nuomos kainą už RKKS, įskaičiuojant, kad nenaudojami TEO LT, AB kabeliai taip pat užima erdvę RKKS;
3. Įpareigoti TEO LT, AB skirti bendram naudojimui (nuomai) mažiausiai 25% naujai statomos RKKS. Kadangi skaičiuojant Nuomininko patiesto kabelio nuomos kainą RKKS, į ją įtraukiamos ir sąnaudos už tuščią RKK erdvę, įskaitant erdvę, kuri rezervuojama TEO LT, AB reikmėms, todėl įpareigojimas būtų proporcingas ir padėtų užtikrinti skaidrumo ir nediskriminavimo principus;
4. Įpareigoti TEO LT, AB kaupti ir sistematizuoti (perkeliant į elektronines duomenų bazines) informaciją apie TGT tyrimų rezultatus: su galimybe atlikti analizes pagal tam tikrus svarbius parametrus, įskaitant RKK užimtumo žymėjimą pagal šulinius ir į šulinius

jeinančius kabelių kanalus. Taip būtų užtikrinti skaidrumo ir ne diskriminavimo principai, kadangi tikėtina, jog ne tik pagreitėtų, bet ir "atpigėtų" TGT. Tokiu atveju Nuomininkams nereikėtų dengti neefektyvios TEO LT, AB veiklos kaštų, ką jie dabar daro. LKTA atkreipia dėmesį, kad jos nariai, veikia tam tikrose lokalizuotose vietovėse, todėl praktiškai kiekvieno TGT metu yra tiriamos RKKS erdvės, kurios jau buvo tirtos anksčiau toje teritorijoje veikiančių Nuomininkų užsakymais. Tačiau dėl TEO LT, AB nesuinteresuotumo TGT tyrimo metu gautus duomenis saugoti iki šiol nėra sukurta RKKS užimtumo duomenų bazė, o informacija gauta kiekvieno TGT tyrimo metu nėra sisteminama ko pasėkoje Nuomininkai už tų pačių RKKS TGT yra priversti mokėti po kelis kartus;

5. Įpareigoti TEO LT, AB sukurti elektroninius TGT užsakymo pateikimo, vykdymo ir rezultatų paskelbimo procesus ir procedūras (įskaitant dėl maršrutų tikslinimo pagal šulinius). Įpareigoti TEO LT, AB elektronines TGT užsakymo formas (įskaitant ir TEO LT, AB užsakymus savo poreikiams), teikti Nuomininkams per RRT administruojamą interneto puslapį. Užsakymai turėtų būti administruojami pagal pateikimo datą - nurodant kada priimtas užsakymas ir kada turi būti pateiktas atsakymas, bei nurodant TGT vykdytoją (atsakingą TEO LT, AB darbuotoją, pagal TEO pateiktą užsakymo priėmimo patvirtinimo formą). Taip būtų užtikrinti skaidrumo ir nediskriminavimo principai, nes būtų pagreitinti formalūs TGT procesai bei užtikrinta, kad kiekvienas TEO LT, AB delsimas pateikti TGT atsakymus laiku būtų akivaizdus.
6. Nustatyti įpareigojimą TEO LT, AB, per du mėnesius nuo įpareigojimų paskelbimo datos parengti ir viešai paskelbti taisykles, kurios užtikrintų Nuomininkų perduodamos ir/ar saugomos informacijos konfidencialumą, kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 22 str. 5 d. LKTA pažymi, kad šiuo metu yra susiklosčiusi praktika, kad Nuomininkui pateikus užsakymą dėl TGT, TEO LT, AB delsia jį atlikti daugiau nei tris mėnesius, o delsimo laikotarpiu TEO LT, AB paslaugų pardavimų skyriai ima siūlyti savo paslaugas potencialiems Nuomininkų klientams, kuriems Nuomininkai ketino pasiūlyti savo paslaugas paklodamas kabelius RKKS maršrutais, nurodytais TGT užsakyme. Tokius pačius veiksmus TEO LT, AB atlieka ir tuomet, kai Nuomininkams pateikia nepagrįstus neigiamus TGT rezultatus.
7. Nustatyti aiškius kriterijus ir finansines sankcijas viešame standartiniame pasiūlyme dėl prieigos, nes iki šiol TEO LT, AB objektyviai nejaučia jokių neigiamų savo piktnaudžiavimo pasekmių. TEO LT, AB teikia prieigos prie RKKS paslaugas pagal civilines sutartis, kurios sudaromos prisijungimo būdu, pagal TEO LT, AB parengtas standartines sąlygas, kuriose TEO LT, AB atsakomybė už pareigų, tokių kaip TGT tyrimo atlikimas per 30 dienų nuo TGT užsakymo pateikimo, nevykdymą nėra numatyta. Kadangi TEO LT, AB ignoruoja RRT sprendimus dėl TEO LT, AB pažeidimų šalinimo, todėl užkirsti kelią TEO LT, AB piktnaudžiavimui yra objektyviai neįmanoma.
8. RRT turi parengti privalomą infrastruktūros bendro naudojimo sutartį, kuri būtų privaloma visiems rinkos dalyviams bendrai naudojantiems infrastruktūrą. Tokiu būdu būtų sukurtos sąlygos konkurencijai, kadangi dabar TEO LT, AB bendram infrastruktūros naudojimui taiko nuomos principus ir nustato sutarčių galiojimo terminus, kurie pagal ERĮ nuostatas bei jas įgyvendinančius teisės aktus objektyviai negali būti nustatomi, nes Infrastruktūros valdytojas, toks kaip TEO LT, AB, neturi teisės nutraukti ar reikalauti pakeisti ar atsisakyti pratęsti Infrastruktūros naudojimo sutartį, jei Infrastruktūros naudotojas nepažeidinėja sutartyje numatytų pareigų. LKTA mano, kad kadangi TEO LT, AB turi didelę galią tai sutarti dėl sutarties sąlygų, kurios būtų priimtinos infrastruktūros naudotojams iš principo nėra galimybių ir dėl to nuolat kyla ginčai.

LKTA prašo atsižvelgti į aukščiau pateiktus argumentus, nustatant TEO LT, AB įpareigojimus, bei pateikti argumentuotą atsakymą, jeigu RRT nuspręs netaikyti LKTA siūlomų įpareigojimų.

Pagarbiai,

Direktorius

Juozas Jurelionis